

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. II. Adversariorum argumenta referuntur, ac expenduntur, unà cum
conclusionè super iisdem reflexivâ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

quibus ordinandi erant Pastores, ut docet Innocentius I. Epist. 18. quae est ad Alexandrum Antiochenum. Itaque, inquit, arbitramur, frater charissime, ut, sicut Metropolitanos auctoritate ordinas singulari, sic & ceteros non sine permissu, consensuque tuae sinas Episcopos procurari. In quibus hunc modum recte servabis, ut longe postea, litteris datis, ordinari censeas ab his, qui nunc eos suo tantum ordinant arbitrati: vicinos autem, si estimas, ad manus impositionem tuae gratiae firmas pervenire.

14. Praeterea si juxta regulam à Marco propositam, & plurimum commendatam; qui pertinet ad Synodum, pertinet ad consecrationem. Nonne Summi Pontifices Gallicanos Episcopos ad Concilium Romam evocarunt, aliquando cum Italiae tantum, aliquando cum aliarum Provinciarum Praesulibus? Id de S. Damaso testatur his verbis Theodoretus Ecclesiast. lib. 2. cap. 22. Fuit autem scriptio princeps Damasi, vir varis virtutum generibus ornatus, qui post Liberum Praesulatum Romanae Ecclesiae sortitus esset. Cum hoc faciebant ergo Episcopi Italiae, & Galatiae, quae nunc Gallia appellatur, congregati Romae, quorum, & ipsorum nomina exponere, nimis longum arbitratus sum.

15. Epistola Synodicae Agathonis Papae & Romanae Synodi 125. Episcoporum, quae fuit velut instructio Legatorum, qui missi sunt ad Synodum sextam celebendam, super scriptio erat ista: Pysimis &c. Agatho Episcopus servus servorum Dei, cum univrsis Episcopis subiacentibus Concilio Apostolicae Sedis. Ei autem subscripserunt inter alios Adeodatus Episcopus Ecclesiae Leucorum, Felix Episcopus Arelatensis, & Taurinus Diaconus Ecclesiae Telonenis Legati Synodi per Galliarum Provincias constituta.

16. Sicut autem propter locorum distantiam, non ita si equenter vocati sunt Episcopi Galliani ad Concilium Romanum, ita eadem de causa illorum ordinationem sibi non reservavit Pontifex Romanus.

S. II.

Adversariorum argumenta referuntur, ac expenduntur, una cum conclusione super istis reflexiva.

ARGUMENTUM I. Adversariorum.

Pro Episcoporum à Christo immediate accepta jurisdictione ex sacris Litteris desumptum.

17. ET enim Dominus noster Jesu Christus Apostolos misit his verbis: Euntes docete omnes gentes. Missio autem complectitur auctoritatem omnem ad ea peragenda, ad quae quis mittitur. At quemadmodum Summus Pontifex B. Petrus Apostolorum Principi succedit, ejusque potestati ad regendum Christi ovile, ita Episcopi ceteri succedunt ceteris Apostolis. Ergo quemadmodum ceteri Apostoli non à B. Petro missionem & jurisdic-

nem, sed à Christo ipso acceperunt: ita Episcopi non à Summo Pontifice, sed à Christo accipiunt jurisdictionem.

Responsio.

18. Auctor tract. de libert. Eccles. Gallic. lib. 8. cap. 12. optimè respondet, distinguendam esse in Apostolis duplicem dignitatem; Apostolicam scilicet, ac Episcopalem. Ad primam igitur pertinebat, ut Evangelium praedicarent, & Ecclesias ubivis fundarent, atque ordinarent. Ad secundam spectabat, ut Ecclesiam aliquam tanquam Pastores proprii, & ordinarij regerent, ibique munia Episcopalia obirent, sicut sanctus Jacobus Hierosolymitanae praefuit Ecclesiae, S. Joannes Ephesinae, S. Petrus Antiochena, ac postmodum Romana. Successerunt Episcopi Apostolis in dignitate Episcopali, non autem in Apostolica; quia scilicet ista non erat ordinaria, & ad successores transmittenda, sed extraordinaria, & tunc temporis necessaria, ut in omnem terram exiret sonus eorum, & in fines orbis terra verba eorum. Solius Petri auctoritas non solum tanquam Episcopi Romani, sed etiam tanquam Ecclesiae Capitis, & Christi vicarij generalis ad suos successores transijt, quia hoc ad Regimen Ecclesiae, quod ipsius fundator optimum, atque adeo Monarchicum statuerat, erat necessarium. Ceterum in regimine Monarchico supremus Princeps officia alijs etiam Principibus distribuit, ac jurisdictionem confert. Nec refert, si dicas, Christum esse supremum Ecclesiae Principem; nam ipse quidem per se invisibiliter Ecclesiam regit, sed visibilem administrationem, qualis est gubernatio populi fidelis, ad quam requiritur jurisdicatio, visibili suo interris Vicario commisit.

Obiectio.

19. Instari potest ex parte adversa; ut ostendatur, quod Apostolica praeminentia ex solo Petro, non verò ex ceteris Apostolis tranferretur ad successores Episcopos. Et quia Petrus ex ipsa sua Apostolica auctoritate primitus Antiochenam, deinde Romanam Cathedram sibi peculiariter deligebat, cur non idem pariter dicendum sit de S. Jacobo Hierosolymitanae Ecclesiae praefecto? & de S. Joanne Ecclesiae Ephesinae praeposito? Et si isti Apostoli ex auctoritate Apostolica poterant sibi deligere certam Ecclesiam, quid ni de eorum successoribus Episcopis pari modo sentiat?

Responsio.

20. IN solo Petro auctoritatem Apostolicam fuisse ordinariam, perpetuo nempe Ecclesiae statui ex Christi Domini institutione annexam, atque adeo in successores transferibilem, in ceteris autem Apostolis se habuisse per modum legationis duntaxat personalis, atque adeo cum vita illorum expirasse, ex sacris Litteris multimodè probavimus praeced. art. L13 2. Dis-

ordas
edre
ologica
VI

Disquis. 1. §. 2. d. n. 35. Ex cujusmodi adeo Apostolica potestatis super totum terrarum orbem à Christo protensa plenitudine, quemlibet Apostolorum potuisse sibi deligere, atque fundare definitam quampiam cathedram Episcopalem, ac ordinariam in successores quoque transferibilem, dubitare haud licet. At eo ipso, quòd cathedræ ejusmodi Episcopales non à Christo immediatè, sed per Apostolicam auctoritatem fuerint constitutæ, manifestè hinc evincitur, Episcopalem jurisdictionem non esse immediatè à Christo. Cùm igitur in nullo præter Petri successorem intrà Ecclesiam, Apostolis ex hac vita sublatis, remanserit auctoritas Apostolica: quis enim Episcoporum Papam inferiorum sibi arrogare aulit in definitam super omni terra, & super quocunque in Regnum cælorum ordinabili Morali protensam solvendi & ligandi potestatem, Apostolici characteris propriam? Idcirco nequit jam ulla subsistere Episcopalis jurisdictio, quin oporteat, eam esse derivatam à Romano Pontifice Petri successore.

ARGUMENTUM II.

Adversariorum.

Desumptum ex hoc, quòd Apostoli per orbem dispersi, Episcopos per civitates non non ipsi soli constituerint, sed alijs quoque facultatem tribuerint constituendi Episcopos.

21. **N**am B. Paulus scribit ad Titum cap. 1. *Hujus rei gratià reliquit Crete, ut ea, quæ desunt, corrigas, & constituas per civitates Presbyteros. sicut & ego constitui tibi; sub nomine autem Presbyterorum Episcopos intelligit; subiungit enim paulò post prædicta verba; Oportet enim, Episcopum sine crimine esse, &c. Atqui S. Paulus, qui non ab hominibus, neque per hominem, sed per Jesum Christum, & Deum Patrem constitutus fuerat Apostolus, ut ipsemet de se testatur Epist. ad Gal. cap. 1. pro jurisdictione obrinendâ, nec Titum, nec alios Episcopos, vel à se, vel ab illo ordinatos ad S. Petrum misit: unde conjiceret licet, ipsorum jurisdictionem à Christo immediatè fluxisse, & si cui homini adscribenda foret, videretur potius ad S. Paulum referenda. Nec ipsi soli, qui ab Apostolis facti sunt Episcopi, sed & qui ab istis, & rursus qui ab alijs, Episcopalia munia gesserunt, non petiti jurisdictione à B. Petro, vel ab ejus successoribus.*

Responsio.

22. **A**uthoritatibus de libertate. Eccles. Gallicana cit. cap. 12. n. 2. ita respondet. Præterquam, quòd Apostolica potestas in cæteris à Petro Apostolis erat extraordinaria, ut diximus, & non poterat ullus Episcopus creari, qui à supremo Ecclesiæ Pastore non penderet in regimine ovium Christi: quid mirum est, si primis Ecclesiæ temporibus Summi Pontifices in cavernis frequentissimè lautantes, quasi furim, pauca tantùm Pastoralis officij mu-

nera exequi per se potuerint; totius terrarum orbis non ita specialem curam gesserint, atque illius curæ authentica monumenta ad nos usque non pervenerint? B. Petrus, antequàm Apostoli varias in partes proficiscerentur, ac postmodum B. Petri successores alij expressè, alij tacitè consenserunt, ut Episcopi, quotquot ad populorum recens conversorum regimen essent necessarii, ordinarentur, & ad eam Ecclesiæ portionem destinarentur, cui satis esse possent. Verumtamen ut potestatis origo nunquam ignoraretur, Summi Pontifices aliquod superioritatis signum in Patriarchas, Primates, sæpe etiam in Metropolitanos, à quibus inferiores Episcopi ordinabantur, sibi reservarunt; puta pallij concessionem, aut ordinationem ipsam. Apostolos omnes Ordinem Episcopalem, cujus effectus est, alios posse ordinare, à B. Petro recepisse, nonnulli sentiunt. De B. Paulo, cujus speciatim exemplum opponitur, S. Leo Epist. 81. cap. 1. scribit, quòd cum Apostoli Paulum & Barnabam ex præcepto Spiritus sancti ad Evangelium gentibus mitterent predicandum, jejunantes, & orantes imposuerunt eis manus. Cùm autem B. Petrus Antiochiæ, ubi, constat ex cap. 13. Act. Apostolorum, ordinatum fuisse B. Paulum, cathedram collocasset, essetque specialis Episcopus illius Ecclesiæ, Pauli ordinatio B. Petro meritò adscribitur. Ita expressè pronuntiavit Arator Subdiaconus Ecclesiæ Romanæ an. 544. hist. Apostolica lib. 2. Itaque jam tum inter se concessisse beatos illos Apostolos de ordinandis Ecclesijs, verisimillimum est; sicut postea dexteris sibi societatis dederunt; cùm unus Judæorum, alter Gentilium specialiore curam suscepit. Cæterum præmis etiam sæculis B. Petri, ejusque successo um non solum consensu, sed etiam auctoritate, præpositos esse Ecclesijs Pastores, luadet sequentium temporum praxis, quibus Summi Pontifices suam liberius exercuerunt auctoritatem. Nam Episcopus & Archiepiscopus in Provincijs, in quibus vel non fuerant, vel defecerant, statuentes, ordinationis, ac regiminis regulas, & potestatis mensuram præscriperunt, ac juris sui signum aliquod sibi reservarunt.

Objeccio.

Instari potest ex parte adversa; ut ostendatur, jurisdictionem Episcopalem ita pendere ab Apostolica, solum Petri Successori jam comperente auctoritate, ut non æquè ac potestas Ordinis independentè ab ista possit propagari, ita ut quemadmodum per impositionem manuum Episcopaliū potest ordinari Episcopus, sic non æquè possit unus Episcopus alterum creando, ipsi impertire jurisdictionem Episcopalem. At ordinatio Episcopi reducenda est in Christum seu immediatam ejusdem causam principalem, Episcopo ordinante se habente ad illam ad instar causæ dontaxat instrumentaria, sicque adeo character Episcopalis meritò dicendus est, esse immediatè à Christo. Cur igitur

igitur non pari ratione dici possit, quemlibet Episcoporum ex vi sui characteris Episcopalis ita habere potestatem in Christi Corpus mysticum, seu Ecclesiam, ut conferendo Ordinem Episcopalem, quâ instrumentum Christi, conferat simul jurisdictionem super mystico Christi Corpore, nempe Ecclesia, sicque adeo Episcopus in sui ordinatione æque jurisdictionis ac Ordinis accipiat potestatem immediatè à Christo?

Responsio.

24. Jurisdictionis potestatem minimè annexam esse characteri Episcopali, manifestè patet ab exemplo Pauli Apostoli, qui Apostolicæ potestatis jurisdictionem per modum legationis immediatè acceperat à Christo, priusquam à Petro fuerat consecratus Episcopus. Eandem jurisdictionis, atque characteris Episcopalis separabilitatem probat etiam sanctæ Ecclesiæ praxis in ipso Summo Pontifice, qui quamprimum designatus est Petri Successor, immediatè à Christo accipit Apostolicæ potestatis plenitudinem, tametsi nondum esset consecratus Episcopus. Unde apertè evincitur, in characteri Episcopali eatenus esse vim instrumentarîam Christi principali & immediatè causalitati subordinatam propagandi in Ecclesia similis characteris, quoniam ex hoc consequens sit, oportere, eidem inexistere vim instrumentariam Christi immediatè causalitati subordinatam, propagandi in Ecclesia jurisdictionem Episcopalem. Neque verò dum partim Episcopalis character ad Episcopalis jurisdictionis propagationem haud voluitur habere vim à Christo immediatè concessam, partim authoritas Apostolica super totum Christianum orbem potestas, soli Oecumenico Pastoralis officio ad unum Petri successorem transferibili, est annexa, jam est ulla intrâ Ecclesiam excogitabilis potestas, à qua derivari valeant jurisdictiones Episcopales.

ARGUMENTUM III. Adversariorum.

Desumptum ex 2. Timothei 1. capite.

25. Tenim S. Paulus B. Timotheum ad Episcopalia munia ritè obeunda exhortans, solius impositionis manuum mentionem facit; Admonet te, inquit 2. Timoth. 1. ut resuscites gratiam Dei, quæ est in te per impositionem manuum mearum.... Collabora Evangelio secundum virtutem Dei, qui nos liberavit, & vocavit vocatione suâ sanctâ. Non, ait, à me, sed per impositionem manuum mearum; quia, licet ministerium Pontificum necessarium sit ad ordinationem & commissionem regiminis animarum: non est tamen jurisdictionis causa, sed quemadmodum in Baptismo, licet Petrus baptizet, ut inquit Augustinus, hic (Christus) est, qui baptizat; Paulus baptizet, hic est, qui baptizat, &c. Ita in ordinatione manus ab Episcopis imponuntur, sed à Deo gratia infunditur, & potestas confer-
tur.

Responsio.

26. Auctor præallegatus cit. cap. 12. n. 3. ita responderet. Hæc S. Pauli verba esse intelligenda de potestate Ordinis, quæ conferitur, per manuum impositionem Sacramentalis ligni, vim eo ipso obtinentem, quod sit collativa gratiæ. Nec refert, quod subinde minorum Episcopatum sit mentio, tum quod utraque potestas eodem tempore conferretur, & qui ordinabatur, ad certæ plebis regimen jam destinaretur; tum quod gratia, quæ per ordinationem conferretur, ad exequenda ritè officia Episcopalia, sit admodum necessaria; tum denique quia potestas jurisdictionis in plerisque supponit potestatem Ordinis.

Obiectio.

27. Instari potest ex parte adversa. Eundem Apostolum expressè declarare Act. 20. Spiritum sanctum posuisse Episcopos, regere Ecclesiam Dei. Quod ad jurisdictionem pertinere, non ad Ordinem.

Responsio.

28. Auctor præallegatus n. 4. optimè reponit in hæc verba. Sunt certè à Spiritu sancto positi Episcopi ad regendam Ecclesiam Dei, quia conferitur illis in ordinatione Spiritus sanctus cum magnâ gratiarum copiâ, & characteris impressione, quibus apti sunt ad Episcopales functiones, non tamen inde inferitur, jurisdictionem à Spiritu sancto immediatè conferri. Quilibet enim sacerdos & characterem, & nisi obicem ponat, Spiritus sancti gratiam percipit, dum ordinatur: jurisdictionem tamen ab Episcopo habet, ut in Parochia, vel Diocesi Pœnitentiæ sacramentum ministret. Adde, quod verba illa non à Spiritu sancto collatam Episcopis jurisdictionem, sed inspiratam eorum electionem significant, ut colligitur ex Act. cap. 13. ubi Pauli & Barnabæ missio tribuitur & Spiritui sancto tanquam suggerenti, & ordinationibus tanquam suggestis exsequentibus, & immediatè mittentibus juxta illa verba: Ministrantibus autem illis Domino, & jejunantibus, dixit illis Spiritus sanctus; segregate mihi Paulum & Barnabam, in opus, ad quod assumpsi eos. Tunc jejunantes, & orantes, imponentesque eis manus, dimiserunt illos. Et ipsi quidem missi à Spiritu sancto abierunt Seleuciam, &c. Observant Doctores, Ecclesiæ ministros ex specialis Spiritus sancti revelatione tunc creati solitos; ideoque illorum electionem Spiritui sancto peculiariter adscribi.

29. Cum supra dictum sit; Apostolos indiscriminatim Ecclesias fundasse, Pastores illis præposuisse, hisque jurisdictionem contulisse, argui posset, Episcoporum jurisdictionem ad alios Apostolos, eorumque successores, perinde ut ad S. Petrum esse referendam. Sed præterquam, quod stabit semper, jurisdictionem Episcopalem non esse immediatè de jure Divino, contra quam contendunt Antifilites Gallicani, nihil eos hoc argumentum juvat; quippe cum, ut sæpe inculcavimus, ex S. In-

veritas
ecclesie
apostolica
VI
80.

Innocentio, nullus, præter B. Petrum, aut ejus successores, in Gallijs Ecclesias constituerit: imò, qui ab alijs Apostolis constituti sunt Prælati, eos à B. Petro jurisdictionem habuisse, docet S. Bonaventura Opusc. *Quare Fratres Minores prædicent, & confessiones audiant.* Dominus Iesus Christus, inquit, omnium Creator, & Governator, sanctam Ecclesiam suam ascensurus in caelum, Apostolis regendam, & dilatandam commendavit, principaliter B. Petro Apostolo, cui de universo grege fidelium specialiter dixit tertid; *Pasce oves meas.* Sed ut ordinatius gubernaretur universalis Ecclesia, distinxerunt eam sancti Apostoli per Patriarchatus, Primatus, Archiepiscopatus, Parochias, & alias Canonicas distinctiones; ut, quia per paucos non poterat singulis fidelium in omnibus saluti necessarijs congruè satisfieri; plures ad hujus sollicitudinis partes per determinatos sibi limites pro utilitate animarum vocarentur. Et secundùm curæ Pastoralis amplitudinem, etiam quilibet istorum accepit certam auctoritatis potestatem, residente plenitudine potestatis Ecclesie apud Sedem Apostolicam Romanæ Ecclesie, cui Apostolus Petrus Princeps Apostolorum specialiter prædicit, & successoribus suis ibidem eandem potestatem reliquit. Triplex est autem hujus potestatis plenitudo, scilicet quòd ipse Summus Pontifex solus habet totam plenitudinem auctoritatis, quam Christus Ecclesie contulit, & quòd ubique in omnibus Ecclesijs habet illam, sicut in sua speciali Sede Romana, & quòd ab ipso manat in omnes inferiores per universam Ecclesiam omnis auctoritas, prout singulis competit eam participari, sicut in caelo ab ipso fonte totius boni Christo Iesu omnis gloria Sanctorum, licet eam differentes singuli participant pro capiti suo, &c.

ARGUMENTUM IV.
Adversariorum.

Desumptum ab absurdis securis, si omnis jurisdictio Episcopalis derivaretur à Papa.

30. **S**I namque jurisdictio Episcoporum à Papa esset, eam facile posset tollere, imò sine causa, si non licet, saltem validè, essetque vendendum, ne eos non ut fratres, sed ut vicarios haberet.

Responsio.

31. **A**lthor præcitati tractatus dicto cap. 12. n. 6. respondet. Quamvis Summus Pontifex proximus sit Episcopalis jurisdictionis collator, non eam Præsulibus confert quasi vicarijs, licet eo nomine glossæ aliqua utantur, sed quasi Pastoribus ordinarijs, ut eam non ejus, sed proprio nomine, ac jure exercent. Sicut enim, licet Rex Senatui, aut Proregi, vel Toparchæ jus concederet, judices, aliòsve Officiales ordinarios ad regimen populi, creandi, eisque jurisdictionem cum officio ac titulo conferendi, præsertim, si officia ipsa ille instituisset, quorum collationem cederet, non continuo tamen arbitrio

Senatùs, Proregis, aut Toparchæ permittere facultatem, creatos semel Officiales absque ulla legitima causa revocandi: ita Christus, qui Episcopatus est institutor, quique per Episcopos Ecclesiam administrari voluit, etiam si Petro, ejusque successoribus tanquam supremis Pastoribus, Episcopatum particularem, & Episcoporum institutionem commiserit, nequaquam tamen eis (quasi Episcopus Romanus unicus Pastor esset, & alij ejus tantùm Vicarij, ac Commissarij, non verò Pastores) jus tribuit, ad libitum cæteros amovendi. Nec id unquam fenserunt Summi Pontifices, sed potius magnam suæ dignitatis partem in eo posuerunt, ut unicuique Episcopo salva esset sua dignitas, & integra privilegia, nisi forte crimine aliquo ipsi privati mererentur. Ita sæpe SS. Leo, Gregorius, aliique Maximi, sanctissimique Pontifices, & verbis & operibus protellati sunt.

Sanctus Leo Episcopis Provinciæ Viennensis scribebat epist. 89. se maximam ex servatis illorum juribus lætitiâ percipere. *Nostri enim, inquit, gratulationi hoc solum crescere profitemur, si & Apostolica Sedis diligentia apud vos liberata servetur (ordinatio) & per sacerdotalis discipline concordiam honori vestri perire, quod iustum est, in proprijs usurpationibus non sinamus.*

Sanctus Gregorius Magnus ita Episcoporum non solum jura salva cupiebat, sed & dignitatem, & honorem, ut se Universalem Papam ab Episcopis vocari, ægre ferret, hæc præcipue ratione, quòd, si Universalis ipse diceretur, solus etiam fortasse putaretur. En ipsius verba, humilitatis, tanto viro dignæ, plena in epist. 30. lib. 7. quæ est ad Eulogium Episcopum Alexandrinum; *superbe appellationis verbum, universalem me Papam dicente, imprimere curatis, quòd, peto, dulcissima mihi sanctitas vestra ultra non faciat, quia vobis subtrahitur, quòd alteri, plus quam ratio exigit, præbetur. Ego enim non verbis quero prosperari, sed moribus; nec honorem esse depreo, in quo fratres meos honorem suum perdere cognosco. Meus namque honor est honor universalis Ecclesie. Meus honor est fratrum meorum solidus vigor. Tunc ergo verè honoratus, cum singulis quibusque honor debitus non negatur. Si enim universalem me Papam vestra Sanctitas dicit, negat, se hoc esse, quòd me fatetur universum. Tam altè sanctissimi hujus Pontificis animo impressa erat affectio illa, ut eam non semel significaverit. Mihi ipsi, inquit lib. 2. epist. 37. injuriam facio, dum fratrum meorum jura perturbato.*

Si, ut testatur ipsemet Maximus Pontifex, animarum cura est onus Angelicis humeris formidandum, non expedit ei, qui omnes totius orbis terrarum homines, velut oves Pastori pascendas à Christo ipso sibi traditas, non dubitat, ut alios Pastores impediat, dum greges sibi specialiter committos juxta sacerdotum Canonum normam custodiant: sed ut illos hortetur, juvet, vel etiam protegat, ac novis favoribus augeat. Debet nihilominus datam sibi à Christo, & ab Ecclesia

eclesia universa confirmatam, seu publicè, atque solenniter recognitam auctoritatem vindicare, ne ambitiosorum conatibus infringatur, aut enervetur, quod S. ipse Gregorius observabat; Sicut, inquit epist. 39. lib. 2. nostra defendimus, sic omnibus Ecclesijs sua jura servamus. Noverat documentum, quod Pastoribus in lib. de cura Pastoralis proposuerat, in usum, dum opus esset, redigere; ut scilicet se superiorem meminisset, & severitatem adhiberet; sed modum servabat, quem etiam ipse præscripsit in eodem lib. de cura Pastoralis parte 2. cap. 6. his verbis; Sit Reçtor bene agentibus per humilitatem socius, contra delinquentium vitia per zelum justitiæ erectus, ut & bonis, in nullo se præferat, & cum pravorum culpa exigit, potestatem protinus sui Prioratûs agnoscat, &c.

Tanta est in eo præcepto æquitas, ut ja nemine negetur. Nam & Summi Pontifices se animarum servos esse, non Dominos exemplo Apostolorum arbitrantur. Servos vestros per Christum, inquit S. Paulus 2. Corinth. 4. v. 5. Servus servorum Dei, ait Pontifex; unde consequitur, eum Episcopis, portiones gregis Christi suæ curæ demandatas rectè administrantibus non invidere, non obflare, sed auxiliari debere, quodque illi rectè gerant, sibi in tremendo Dei judicio profuturum æstimare.

Objectio.

6. Instari potest ex parte adversa. Episcopos tanto muneris sui onere prægravatos, majus ad hoc gravamen subire, si quoad jurisdictionem suam Episcopalem pendere debeant ex Summo Pontifice.

Responso.

37. Præfatus Author ubi supra n. 11. ita respondet. Episcopi sine injuria conqueri nequeunt, quod Summus Pontifex sibi à Christo præpositus sit: gaudere potius debent tanquam de maximo beneficio, quod, cum ipsi tot animarum constituti sint Pastores, saltem unum supra se Pastorem habeant, qui dormitantes excitet, laborantibus opem ferat, afflictos consoletur, persecutionem patientes defendat, onus cum eis portet, rationem cum eis redditurus; imò qui eos errantes revocet, ac etiam reos plectat, ut & illorum salutem & gregis eis crediti utilitatibus consulat. Nam, ut monet S. Leo in Epist. 84. Qui scit, se quibusdam esse præpositum, non moleste ferat, aliquem sibi esse prælatum: sed obedientiam, quam exigit, etiam ipse dependat.

38. Iniquum esset, ut Summorum Pontificum humilitas, ac modestia, minus promptos ad reverentiam, aut obedientiam efficeret. Certè S. Gregorius humillimus, ac mansuetissimus, quamvis juxta proprium præceptum omnibus bonis se præberet æqualem, aliorumque Pastorum honorem, suum duceret, omnium tamen se superiorem profitebatur, dum id ejusvis culpa exigeret. Nam Epist. 65. lib. 7. quæ est ad Joannem Episcopum Sy-

racusanum, sic scribit, occasione Episcopi Byzaceni Provinciae Africae, de crimine accusati; Quod se dicit Sedi Apostolicae subiecti, & si qua culpa in Episcopis invenitur, nescio quis et Episcopus subiectus non sit.

CONCLUSIO.

39. In Episcopatus præ eminentia necessario distinguenda est potestas Ordinis, & jurisdictionis, ita ut illa, non verò ista dici debeat esse immediatè à Christo, utpote collata per verum, proprieque dictum Sacramentum.

Explicatur. Ex vi Ordinis Episcopalis tanquam veri & proprie dicti Sacramenti duplex confertur effectus, gratia scilicet sanctificantis, & characteris impotentis potestatem conferendi Sacramentum Confirmationis & Ordinis, cum radicali erga Ecclesiæ regimen habitudine, quæ ut sic est utique juris Divini, ac immediatè à Christo, quæ causâ principali, ab Episcopis verò ordinantibus tanquam à causâ instrumentariâ Christo subordinatâ. Quamvis proinde potestas jurisdictionis in Episcopo sit radicaliter juris Divini, attamen secundum actuali suam ad certos aliquos subditos habitudinem, est juris duntaxat Ecclesiastici, siquidem jurisdictio Episcopi eatenus sit subordinata Apostolicæ Summi Pontificis auctoritati, ut quam ex jure Divino Episcopus habet quasi in radice, seu habitu, eandem quasi in actu cum ordine ad certam aliquam Dioccesin, immediatè accipiat à Papa, qui eam etiam limitare, & coarctare potest; uti Author tractatus de libertat. Ecclesiæ Gallicanæ lib. 8. cap. 9. solidis demonstrat argumentis, quæ judicamus dignissima, utin hoc opere nostro producamus.

PROBATIO I.

Desumpta ex hoc, quod jurisdictio Episcopalis non sit connexa cum Episcopali Ordine.

40. Et enim Episcopalem Ordinem sine titulo, id est, sine assignata plebe, quæ regenda sit, atque ad eodè sine jurisdictione conferri validè posse, quamvis non expediat, docet Joannes Gerfonius tractatu de statibus Ecclesiasticis considerat. 3. de statu Prælatorum. Status Episcopalis, inquit, licet esse possit in aliquo sine plebe, & sine usu, vel exercitio, hoc fieri non convenit, quia vanum & monstruosum in Ecclesia videretur; quoniam frustra esset potestas, cui non subest operatio. Ubi notanda est distinctio inter non habere plebem, & non habere usum, vel exercitium; ne quis verba Gerfonij accipiat de Episcopis, quos Titulares vocant, qui licet usu, & exercitio suæ jurisdictionis careant, tamen sine plebe proprie non sunt. Ordinantur enim ad aliquam Ecclesiam in partibus infidelium existentem: nec eorum ordinatio monstruosa censeri debet; tum quod possint infideles illi ad fidem converti etiam ipsorum Episcoporum

M m m

porum

porum prædicatione, tum quod interim illorum Episcoporum opera necessaria sit Episcopis in partibus fidelium alicui diocesi præpositis, cui regendæ propter senium, infirmam valetudinem, aliâve causam impares sunt.

41. Pater Christianus Lupus in Canonem 6. Concilij Chalcedonensis id non solum fieri validd posse, sed factum fuisse aliquando, colligit ex Sozomeno. Sic autem scribit Hermias Sozomenus Hist. Eccles. lib. 6. cap. 4. Adde his Barsen, & Eulogium, qui ambo post creabantur Episcopi non urbis alicujus, sed honoris causâ, qui veluti vitæ piæ antea hæ compenlatio in proprijs Monasterijs, illis deserebatur, ad quem modum Lazarus quoque, de quo supra diximus, Episcopus fuit. Idem refert, iisdemque ferè verbis Nicephorus Callistus lib. 11. cap. 40. Existere præterea Barses, & Eulogius, qui ambo post longum Monastici exercitij certamen Episcopi sunt facti, non in urbe aliqua, sed honoris gratiâ in Monasterijs suis Episcopalem consecuti sunt consecrationem: ita ut retè aliquis dignitatem eam tanquam præmium, seu remunerationem philosophandi instituto eos accepisse dicat; sicuti & Lazarus, de quo paulò ante post S. Heliodorum mentionem fecimus.

42. Non deerit fortasse, qui Barsen, Eulogium, & Lazarum a bitretur, propria Monasteria pro diocesis habuisse; sed non constat, Monasteria illa Episcoporum, in quorum erant territorio, jurisdictioni fuisse subtrahita, nec patiebantur Canones duos Episcopos eisdem locis, & personis præesse. Verùm quidquid sit de facto, quod ab Ecclesiæ praxi ordinariâ abhorret: non video, cur si non licitè, saltem validè possint Episcopi, quemadmodum & Sacerdotes sinè plebe ordinari. Quamvis enim major sit illorum, quam istorum dignitas, & potior auctoritas, non tamen ita diversus ordo, ut illis possit, illis non possit imprimi character, & conferri Spiritus sanctus cum potestate remittendi, & retinendi peccata, nullis assignatis subditis. Eo autem casu certum est, jurisdictionem ab eo conferendam, qui eos ad regendam aliquam plebem mitteret, siquidem jurisdictioni nihil aliud est, quàm subditorum assignatio.

43. Summus quidem Pontifex, cum toti Ecclesiæ præfici non possit, nisi ab eo, qui tota Ecclesiâ major est, jurisdictionem suam consequitur ex vi institutionis Divinæ, & à Deo immediatè ante omnem confirmationem, & coronationem, statim atque designatus est per electionem eorum, ad quos pertinet jus eligendi. At verò cum particularium Ecclesiarum regimen à superioribus Ecclesiasticis, præsertim à Summo Pontifice conferri possit, non est, cur pro illa collatione ad Deum immediatè recurratur.

44. At inquit nonnemo, cum Episcopi ceu Reges sint ad administrandum spirituale Regnum destinati, perinde absurdum videtur, si Episcopus sinè plebe ordinetur, ac si constituatur Rex sinè Regno, & sinè subditis; hoc est, sicut Rex non est, qui Regno caret; ita nec Episcopus, qui nulli Parochiæ præficitur. Verùm præterquam, quod Reges, licet Regno renuntient, Regalem quandam

dignitatem retinent: & Episcopi, quamvis propriam diocesim abdicent, Episcopalem characterem non exuunt. Presbyterorum etiam est Regale Sacerdotium: nec illis frustra dicitur ab Episcopo. Accipite spiritum sanctum, quorum remisistis peccata, remittentur eis, &c. & tamen jurisdictionem ordinatione non obtinent, sed eam postmodum, vel cum titulo, vel per simplicem commissionem accipiunt.

PROBATIO II.

Refutatoria objectionis cujuspiam, quæ præterduntur, Episcopos, qui absque jurisdictione Episcopalis collatione fuerint ordinati, debuisse de novo consecrari, atque adeo jurisdictionem esse inseparabilem, et connexam cum characterè Episcopali.

Ita namque Author præcitatus n. 6. pergit, sequentem ex Concilij Vermeriensis Canone decimo quarto objectionem inducendo, quod nempe ista Synodus anno 752. sic decreverit ab Episcopis ambulantiibus per Patrias ordinatio Presbyterorum non fiat; si autem boni sunt illi Presbyteri, iterum consecrentur: quibus verbis illas ordinationes non solum illicitas, sed etiam nullas esse significat: quandoquidem eas iterari mandat, seu Ordines conferri, quasi nunquam antea verè collatos: quia nimirum Episcopi sinè plebe non reputabantur verè Episcopi. Verùm triennio post immutatum, vel saltem temperatum est hoc decretum. Sic enim statuit Concilium Vernense anno 755. Can. 13. de Episcopis vagantibus (sive vacantibus) qui Parochias non habent, nec sciunt ordinationem eorum, qualiter sint, placuit juxta instituta sanctorum Patrum, ut in alterius Parochia ministrare, nec ullam ordinationem facere debeant, sed jussione Episcopi, cujus Parochia est. Et si hoc sacre præsumperint, ab officio suspendantur, interim quod ad Synodum exinde venerint, & ibidem secundum Canonicam institutionem accipiant sententiam; nisi tantum protineris causa. Et si vult Clericus, aut laicus talem Episcopum, aut Presbyterum defensaverit sinè commatu Episcopi, cujus Parochia est, excommunicatur usque ad emendationem.

Continet Canon iste Vernensis causam Vermeriensis. Dubitabatur enim, an Episcopi ambulantes per Patrias, seu vagantes reverè ordinati fuissent. Ratio dubitandi erat, quia Parochias non habebant, & ab Ecclesiæ usu alienum erat, ut Episcopi ordinarentur, nisi ad certam plebem. Quamobrem majoris securitatis causâ præcepit Concilium Vermeriense, ut ordinationes ab ipsis factæ, tanquam nullæ haberentur, & si personæ idoneæ judicarentur, ab Episcopis, de quibus nulla esset dubitatio, manuum impositionem acciperent. Sed quia poterant Episcopi illi vagantes, & plebem non habentes, fuisse reverè ordinati, a quibus censuit Concilium Vernense, ut utque dum in Synodo rationem pro se reddidissent, judicium de ordinationibus ab ipsis factis differretur.

Eas nullas esse, judicavit Con- siliu Ca- bilonense secundum anno 813. can. 43. dum ait; Sunt in quibusdam locis Scoti, qui se dicunt Episco- pos esse, & multos negligentes, absque licentia Do- minorum suorum, sive Magistrorum, Presbyteros, & Diaconos ordinant: quorum ordinationem, quia plerumque in simoniam incidit, & multis errori- bus subjacet, modis omnibus irritam fieri debere, omnes uno consensu decrevimus. Sed præter- quam, quod similibus verbis aliquando ex- primitur suspensio ab executione Ordinum verè receptorum, ordinationes à Scotis factæ dicuntur multis erroribus subjacere. Accedit, quod ignorabatur etiam de illis Scotis, an re- verà manuum impositione consecrati fuissent, ut triennio post Concilium Cabilonense, af- firmavit Concilium apud Celi chy anno 816. can. 5. cujus hæc verba sunt. *Quid interdicitum est: ut nullus permittatur de genere Scotorum in alienius diocesi sacrum sibi ministerium usurpare, neque ei consentire liceat, ex sacro ordine aliquid attingere, vel ab eis accipere in Baptismo, aut in co- lebratione Missarum, vel etiam Eucharistiam popu- lo præbere, quia incertum est nobis, unde, & an ab aliquo ordinentur.*

PROBATIO III.

Quâ refellitur argumentum ex parte adversâ petitum à Chorepiscopis.

48. A Uthor namque præcitati tractatus præf. n. 9. dicit, verum esse, quod Carolus Mag- nus ejusmodi Chorepiscopos post Leonis III. & Episcoporum Gallorum sententiam ha- buerit pro non consecratis, idque ex duplici capite. Nam Episcopi, inquitens, Capitul. lib. 7. cap. 187. non erant, quia nec ad quandam Ci- vilitatis Episcopalis Sedem tributi erant, nec Cano- nicè à tribus Episcopis ordinati. Unde ingens est controversia, utrum Chorepiscopi Episco- palem Ordinem, seu manuum impositionem ad Ordinem Episcopalem acceperint, affir- mantibus alijs, alijs negantibus, alijs obser- vantibus, Chorepiscopos non fuisse omnes eod- em modo ac ritu constitutos, sed alios Epif- copali caractere fuisse insignitos, alios verò nequaquam. Verba Caroli Magni videntur illis favere, qui negant, illo saltem tempore Chorepiscopis manus, sicut Episcopis, impo- sitas. Istis enim non nisi à tribus imponuntur, ac cum depuratione ad certâ civitatis Eccle- siam. Quis autem credat, contra utrumque illud caput, tantoperè à Canonibus commen- datum, communiter ab Episcopis Chorepisco- porum ordinatoribus fore peccandum, si E- piscopalem ordinationem facere intendissent?

49. Sed quidquid sit de Chorepiscoporum Or- dine, nihil refert ad questionem, quam mo- dò præ manibus habemus. Certissimum e- nim est, Chorepiscopos ad certam plebem re- gendam constitutos fuisse. Nam, ut vel ipsum nomen innuit, erant Episcopi pagorum, seu vicorum: id est, pro Episcopis extra urbem, plebi præpositi, ibique verè omnia munia E- piscopalia obeuntes, quamvis sub Episcopo civitatis. Nihil autem refert, utrum plebs,

cui aliquis præficatur, sit numerosa, vel non; in civitate, vel pago, ut sit titulus sufficiens ad ordinationem. Licet enim veterint Can- ones, Episcopus nisi in civitatibus ordinare; ordinationem tamen ex hoc capite nullam esse, non obicitur. Difficultas autem modò est, utrum defectus tituli irritam reddat Epi- scopi ordinationem? At illa in Chorepiscopis locum non habebat, ut diximus, quia territo- rium habebant, licet Episcopo civitatis sub- jectum. Nihil enim obest, eandem plebem pluribus Pastoribus subordinatis subesse.

Episcoporum auctoritatem à Summo Pontifice proficisci, aliqui adhuc probant e- xemplo Moysis, & Septuaginta virorum, quos ipse sibi tanquam adjutores in regendo populo Judæo adjunxit Num. 10. Ut enim, inquitens, Septuaginta virorum auctoritas à Moysè pendeat, à quo Dominus de spiri- tu, quem ei dederat, abstulit, & in eos con- tulit, non imminuto tamen Moysis spiritu (alioquin enim non tam fuisset adjutus, & sublevatus, quam debilitatus) ita Episcopo- rum auctoritas est participatio quædam pot- estatis Summi Pontificis, ad quam velut fon- tem & originem reducenda est.

Præterea Ecclesia est status Monarchicus, cujus Monarcha Summus Pontifex eadem pol- let auctoritate in omnes, & populos Chri- stianos, & populorum Judices, & Rectores, quâ Imperator, aut Rex in omnes Principes, Provinciarum Governatores, Prætores, aliol- que Præfectos. Atqui certum est, & apud Jurisconsultos indubitatum, jurisdictionem omnem à Rege, tanquam ab origine deriva- ri, & in cæteros omnes emanare. Quid ni ergo de Summo Pontifice idem sentiamus, ut sit ipse fons jurisdictionis Ecclesiasticæ?

Accedit, quod auctoritas Episcoporum, si à Christo immediatè oriretur, æqualis foret in omnibus. Maxima autem in eo inæ- qualitas observatur; cum alijs pluribus, alijs paucioribus præsent, quam inæqualitatem quis alius constituit, quam is, qui Parochias instituit, eisque præfecit Episcopos, B. Pe- trus, ejusque successores in omnibus saltem illis Provincijs, quas hodie complectitur Ec- clesia?

§. III.

Utrum ex eo, quod Episcopi non sint im- mediatè à Christo missi, verè concludatur, eorum jurisdictionem non esse imme- diatè à Christo?

Referuntur ac expenduntur hæc super- re argumenta utrinque deducta, unâ cum conclusione super ipsâ reflexivâ.

ARGUMENTUM I.

A Uthor cit. tract. de libert. Eccles. Gallie. lib. 2. cap. 10. ita argumentatur 1. Apostolos omnes jurisdictionem suam à Christo imme- diatè habuisse, probatur ex eo, quod ab ipso missi sint: Sicut misit me vivens Pater, & ego misit vos. Joannis. 2. v. 21. Euntes, docete omnes gentes

Oritas
adtra
atolica
VI